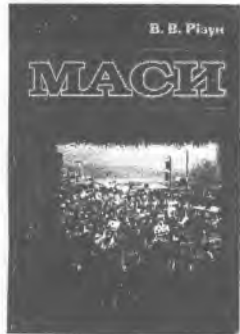

Media-рецензія

ЯК НЕ БУТИ ОШУКАНИМИ: ПОСІБНИК З ВИЖИВАННЯ ДЛЯ МАС.

РІЗУН ВОЛОДИМИР. МАСИ: ТЕКСТИ ЛЕКЦІЙ. –
К., 2003.

За всіх часів влада була однією з найбільших пристрастей, що спокушали людство.

На сьогодні, коли для нашого суспільства актуальними стали концепти «демократія», «громадянське суспільство», для яких основною ідеєю є індивідуальна свобода, вибір власної позиції і її вільного волевиявлення, проблема влади як впливу, прямого і прихованого, є наріжним каменем соціально-філософських роздумів.

Наразі ця тема є актуальною, але... не модною. Як цілком справедливо зауважує професор Різун, загальноприйнятий тон і наукових, і світських розмов, що точаться навколо медіа, є пафосно-гуманістичним «...На цьому легко здобути імідж людини передових поглядів, демократа і під це отримати іноземні гранти, списуючи, зокрема, маніпулятивний бік діяль-

ності мас-медіа на старі часи, які відійшли безповоротно». Онтологія ж масової комунікації, ґрунтована на впливові та інтерпретації, не може бути описана категоріями «чесна», «відверта» і т. п. Отже, яка вона, онтологія масової комунікації? На це і дає відповідь автор книги «Маси».

У книзі розглянуто і підсумовано досвід вивчення маси як феномена від початку ХХ століття і до ХХІ, враховано генезу і новітні різновиди

маси. При аналізі автор апелює до розвідок вітчизняних і зарубіжних науковців.

«Маси» перш за все є прекрасним посібником до навчальної дисципліни «Теорія масової комунікації». Цей курс є своєрідним підмурівком для журналістської освіти. При викладанні його виникають певні труднощі методичного характеру, як-от: курс є достатньо затеоризованим і таким, що ґрунтується на досвід багатьох наукових концепцій, підходів, шкіл, а викладається він для студентів першого курсу. Із власного досвіду: не просто довести студентам-початківцям, іще не зануреним в професійну масово-інформаційну діяльність, необхідність бути обізнаними у теоретичних підходах, моделях і т. д. Тим паче, концепція журналістської освіти побудована таким чином, що тільки в подальших дисциплінах теоретичні моделі, запропоновані у цьому курсі, будуть вивчатися як працюючі, як ті, що організовують масово-комунікативний простір.

Підхід до викладання курсу, запропонований професором Різун, є оригінальним і виправданим. Дійсно, проблема прихованого впливу комунікації, винесена в «кут прицілу» викладання матеріалу, не тільки є базисною проблемою комунікації, а ще й зреалізованим феноменом цікавості, що актуалізує увагу кожного студента.

Посібник є ще й дуже зручним: вдалі шрифтові рішення дозволяють унаочнити важливі і ризиковані моменти; спрощують засвоєння матеріалу система посилань і предметний покажчик.

Приваблює стиль викладання матеріалу. Ґрунтовний, розважливий, подекуди він буває влучно-метафоричним і почасти дотепним.

Підсумовуючи той факт, що книга є якісним виданням для студентів і практикуючих фахівців з масової комунікації, зробимо ще одне, не менш важливе зауваження. «Маси» є цікавим і необхідним виданням з точки зору наукового пошуку. Організація книги така, що являє собою рецепцію існуючих поглядів на проблему, між тим, у своїх спостереженнях, роздумах і висновках автор презентує власний, глибокий і виважений погляд на онтологію масової комунікації.

І, наприкінці, на увагу заслуговує особливий тон книги, – автор дає читачеві ключ до такої інформації, що у певний момент може бути використана проти інших учасників комунікації. Усвідомлюючи це, професор Різун застосовує у своїй книзі виховну риторику. І це, з нашої

точки зору, є вельми важливим моментом. Сьогодні, коли журналістика майже не виконує своєї виховної функції, заклади журналістської освіти і мають бути тими осередками, що формуватимуть у майбутніх фахівців відповідальність за наслідки своєї роботи. А це, мабуть, головне для нашого суспільства.

Ольга Мойсеева